

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Prosodia In Vocabularium Bilingue, Latinum, Et
Lusitanum, Digesta, In Qua Dictionum Significatio, Et
Syllabarum Quantitas Expenditur**

Pereira, Bento

Eborae, 1732

AF.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60012](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-60012)

Aduar, id est, Companhia de gente. Con-tuberium, ii.
Adubada causa. Conditus, a, um.
Adubador. Conditor, oris.
Adubar as vinhas, id est, amanhār. Vide.
Adubar. Condio, is.
Adubio das vinhas. Cultura vinearum.
Adubo. Conditus, ñs. Condimentum, i.
Adubos, id est, Especies. Aromata, um.
Adversa causa. Adversus, a, um. Contrarius, a, bin.
Adversaria. Adversatrix, icis.
Adversario. Adversarius, ii.
Adversidade. Adversitas, atis. Res adversa.
Adverſo fer. Infento, as.
Adverſencia. Animadversio, onis. Notatio, onis. Admonitio, onis.
Advertida causa. Animadversus, a, um. Circumspectus, a, um.
Advertimento. Circumpicientia, & Circumpectus, ñs. Circumpectio, onis.
Advertir, id est, atteniar. Animadverto, is. Observo, as.
Advarir a ouro. Dico, is. Admoneo, es.
Advia da janvela. Cancellus fenebris.
Advia. Tympanum manuale.
Adulacia. Adulatio, onis. Assentatio, onis.
Adulador. Adulator, oris. Assentator, oris.
Aduladora. Adulatrix, icis.
Adular. Adulor, aris. Blandior, iris. Assensor, aris.
Adultera. Adultera, a. Pellex, icis.
Adulterar. Adulteror, aris. Adultero, as.
Adulterio. Adulterium, ii. Pellicatus, ñs.
Adultero. Adulter, eri. Meechus, i.
Advogar. Vide. Avogar, com os maiss.

A E.

A cito. Ordine. Ordinate. Ordinatim. Seriatim.
A eſaçam. Inter solemnia missarum.

A F.

Africa cidade. Aphrodiseum, ei.
Africa, parte do mundo. Africa, a. Libya, a.
Affavel, ou affabel. Affabilis, & le. Humanus, a, um.
Affavel, ou affavelmente. Affabiliter. Per-humane.
Affabilidade. Affabilitas, atis. Comitas, atis. Humanitas, atis.
Affadigada causa. Vexatus, a, um. Fatigatus, a, um.
Affadigador. Fatigator, oris. Vexator, oris.
Affadigar a outro. Vexo, as. Fatigo, as. Molesto, as. Lasto, as. Torqueo, es.
Affadigarse. Angor, angeris. Affligor, eris. Opprimor, eris. Vexor, eris.
Affagada causa. Illeetus, a, um. Delinitus, a, um. Alleetus, a, um.
Affagador. Allector, oris. Delinitor, oris. Delinicus, i.
Affag. Mulceo, es. Delinio, is. Delenio, is. Delino, is. Demulceo, es.
Affago. Lenocinium, ii. Illecebria, arum. Blanditia, arum. Illeetus, ñs. Blanditium, i.
Affam, ou trabalho. Labor, oris. Æratura, a.
Affamada causa. Famigeratus, a, um. Praeclarus, a, um. Inclitus, a, um. Celebris, & bre. Notus, a, um.
Affamadamente. Celebriter. Praclare.
Affamado, id est, morto de fome. Famelicus, a, um. Fame enœctus.

Affamar. Celebro, as. Nobilito, as.
Affamar, id est, matar de fome. Famo, vel inedia necare, conficere.
Affamarſe. Nomen suum spargere, cele-brare, se jactare.
Affastada causa. Remotus, a, um. Amotus, a, um. Sejunctus, a, um. Absens, is.
Affastar. Arceo, es. Removeo, es. Amoveo, es. Repello, is. Propello, is.
Affastarſe. Recedo, is. Abeo, is. Discedo, is. Cedo, is.
Affazendado. Locuples, etis. Pecuniosus, a, um. Opulentus, a, um.
Affazer. Vide Acoſtumār.
Affada causa. Deturpatus, a, um. Defor-matus, a, um. Fædatus, a, um. Sordidus, a, um.
Affadamente. Fæde. Sordide.
Affamento. Fæditas, atis. Deformitas, atis. Macula, a. Nevus, i.
Affear. Turpo, as. Fædo, as. Deturpo, as. Deformo, as. Maculo, as.
Affecta causa. Vide Acoſtumāda.
Affectar. Affecto, as.
Affecto, id est, Inclinatio. Affectio, onis. Propensio, onis.
A Fé. Certe. Equidem.
Affictuosa causa. Cupidus, a, um.
Affictuofame. Cupide.
Affergaō. Studium, ii. Affectus, ñs. Propen-sio, onis. Amor, oris.
Affeqauda causa. Intensus, a, um. Studio-fus. Benevolus.
Affeqauda causa, id est, Affigurada. Effigia-tus, a, um. Affilatus. Affilatus.
Affeqaudamente. Studiose. Benevol, Cupi-de. Amiee.
Affeqoar, id est, mover. Afficio, is.
Affeqoar, id est, concerter. Adapo, as. Effigio, as. Concinno, as.
Affeqoar a alquem. Propendere in aliquem.
Affetada causa. Mundus, a, um. Ornatus, a, um. Comptus, a, um. Compositus.
Affetadamente. Affectate. Compte. Polite. Ornate.
Affeteira, ou Affetadora de mulheres. Cosmetra, a.
Affetamento do rosto. Fucatio, onis.
Affetar. Excolo, is. Mundo, as. Adorno, as. Foco, as. Como, is.
Affete o que se vende. Mangonizo, as.
Affete. Munditia, a. Cultus, ñs. Munditi-ies, ei. Comptus, ñs.
Affete do rosto. Fucus, i. Pigmentum, i.
Affete, que se dá ás mercadorias. Mangonium, ii.
Affetes, ou atavios de mulheres. Mundus mu-liebris.
Affetuosa causa. Vide Affectuosa.
Affelhas. Mehercule. Certe.
Affeminadamente. Effeminate. Muliebriter.
Affeminar. Effemino, as. Emaculo, as. Eviro, as.
Affeminado. Effeminator, a, um. Imbellis, & le.
Affeminado fazerse. Effeminar, aris.
Affidor de medidas. Vide Affilador, affilar.
Affirmosear, ou affirmosentar. Decomo, as. Venusto, as. Excolo, is. Coloro, as.
Affirmoseado, ou affirmosentado. Venuslus, a, um. Decoratus. Decoloratus.
Afferrada causa, id est, preza. Captus, a, um. Apprehensus, a, um.
Afferrada causa a seu juizo. Pertinax, acis. Propositi, vel sententia tenax.

Afferradamente. Pertinaciter. Tenaciter.
Afferrado estar. Adharco, es.
Afferrar. Apprehendo, is. Prehendo, is. Te-neo, es. Arripio, is.
Afferrar a minde. Preno, as. Prehensio, as.
Afferrarse. Vide Afferrado estar.
Afferretoada causa. Punctus, a, um. Stigma-ticus, a, um. Stimulatus, a, um.
Afferretoador. Pungens, entis.
Afferritoar. Pungo, is.
Afferrolhada causa. Veclte clausus, a, um. Obseratus, a, um.
Afferrolhar. Veclibus, sera, vel obice fortes firmare. Pessulum obdere.
Afferventado. Ferridus, a, um. Fervens, emi.
Afferventar. Ferfacingo, is.
Affervorador. Ferveo, es. Ferveco, it. Caleo, es.
Affervorar a outro. Excito, as. Horto, em. Incendo, is.
Affervorarse. Se excitare, hortari, &c.
Affida causa. Acutus, a, um.
Affiançar. Fide jubeo, es.
Affiar. Acuo, is. Subigo, is.
Affidalgada causa. Gracilis, & le.
Affidalgadamente. Graciliter.
Affidalgamento. Gracilitas, atis.
Affidalgarde. Se numero patriciorum ad-crebere.
Affigurada causa. Effigiatus, a, um. Figuras, a, um.
Affigurar. Figuro, as. Formo, as. Effigio, as.
Affigurarse, id est, Ter pera si. Vide, em.
Affilada. Filia spiritualis.
Affilhado. Filius spiritualis. Susceptus de la-cro fonte.
Affilador. Vide Aculador.
Affilar. Vide Acular.
Affilador de medidas. Oedasticus, i.
Affilada causa, como nariz. Acutus, a, um.
Affilar medidas. Examinare mensuras.
A sim. Ergo, causa.
Affinada causa como ouro. Aurum obryzum.
Affinar o ouro. Aurum obryzum reddere, re-purgare.
Affinar as vozes. Voces consonas reddere.
Affincadamente. Enixe. Obnixe.
Affirmazão. Affirmatio, onis. Affectio, onis.
Affeveratio, onis.
Affirmada causa. Affirmatus. Affeveratus. Aflertus, a, um.
Affirmadamente. Affirmitate. Affeverant.
Affirmador. Confirmator, oris. Afleror, onis.
Affirmar. Affirmo, as. Aflero, is. Aflero, as. Aflruo, is.
Affirmar fortemente. Obsfirmo, as. Adfer-ro, as.
Affiluladas chagas. Fistulas, arum.
Affitol menino. Puellus vitis compus, on-natus.
Affixada causa. Affixus, a, um.
Affixar. Affigo, is. Figo, is.
Affligam. Afflictio, onis. Cruciatus, ñs. An-gor, oris.
Affligiments. Afflictus, ñs.
Affligir. Affigo, is. Crucio, as. Ango, is. Torqueo, es.
Affligirle. Doleo, es. Angor, eris. Torque-or, eris. Afluso, as.
Affligida causa. Afflictus, a, um. Vexatus, a, um.
Affluencia. Vide Abundancia.
Affoxar. Vide Affroxar.
Affoinbar. Procumbo, is. Procido, is.
Affogada causa. Obrutus, a, um. Suffoca-

tus, a, um. Strangulatus.
Affogada causa na agoa. Submersus, a, um.
 Aquis obrutus, a, um.
Affogada causa, id est, encuberta. Occultatus, a, um. Abditus, a, um.
Affogadura. Suffocatio, onis. Strangulatio.
Affogamento. O mesmo.
Affogamento na agoa. Submersio, nis.
Affogadamente, id est, Apressadamente.
Affogar. Suffoco, as. Obruo, is. Oblido, is.
 Preffoco, as.
Affogar na agoa. Submergo, is. Undis obruere.
Affogar apertando a garganta. Strangulo.
Affogar, id est, encobrir. Occulto, as. Abdo, is.
Affogarse. Submergor, eris. Demergor, eris.
Affogare com fumo. Fumus spiritum præcludit, Intercipit.
Affoguada causa. Ignitus, a, um. Inflammatus, a, um.
Affoguar. Ignio, is. Inflammio, as.
Affoguoso. Igneus, Ignefco, is. Ardesco, is.
Affora, id est, tirando. Praeter. Præterquam.
Affora, id est, além. Ultra.
Afforada causa, id est, tomada a foro. Res capta in censum.
Afforada causa, id est, dada a foro. Res data in censum.
Afforador, que dá o foro. Dator census.
Afforador, que toma o foro. Censuarius, ii.
Afforamento. Res censualis.
Afforar, id est, dar a foro. Dare in emphyteum, vel censum.
Afforar, id est, tomar a foro. Capere in emphyteum, vel censum.
A foro. Vi summa. Tous viribus. Fortiter.
Afformentada causa. Fermentatus, a, um.
Afformentar. Fermento, as.
Afformentar. Fermentesco, is. Fermentor, aris.
Afforrada causa. Expeditus, a, um.
Afforrar, id est, poupar. Parco, is.
Afforrar o trabalho. Parcere labori.
Afforrar gafos. Parcere sumpibus.
Afforrarse. Se expedire, vel reddere expeditum.
Affoutada causa. Audax, acis.
Affoutadamente. Audacter. Audenter; Audacter.
Affouamente. O mesmo.
Affouarse. Audeo, es.
Affouar a outrem. Animos alicui sufficere, ministrare, addere, luscitare.
Affouicea. Audacia, a. Audentia, a.
Affouo. Audax, acis. Audens, tis.
Affracada causa. Langudus, a, um. Defensus, a, um. Laillus.
Affrancar. Deficio, is. Languesco, is. Languo, es.
Afframada causa. Ambustus, a, um. Rubeus, a, um.
Afframamento. Rubor, oris. Rubedo, iniis.
Afframar. Amburo, is. Rubefacio, is.
Afframare. Rubefco, is.
Afframengado. Homo flavus, rufus.
Affreguelado. Frequentatus, a, um.
Affreguer. Frequentem reddere.
Affreguesar. Frequentor, aris. Frequens, caus.
Affremado. Bile concitus, a, um, plenus.
Affrumar. Bilem movere.
Affremarce. Bile concitari, stomachari.
Affraco, affrigir. Vide Afflaco com os mais.
Affronta. Injuria, a. Dehonestamentum, i. Pedatio, onis.
Affronia de palavra. Contumelia, a. Convicium, iii.

Affrontado. Injuria affectus, laceratus, de honestatus. Decerptus probris. Convicibus lacessitus, oneratus, appetitus.
Affrontada com calma. Æstuolus, a, um.
Affrontador. Contumeliosus, i. Convicator, oris.
Affrontamento com calma. Æstus, us. Æstutio, onis.
Affrontar. Fardo, as. Injuria affice re, lacerare, profundere.
Affrontar o senhor do prazo. Interrogare, an eodem pretio emere velit.
Affrontar de palavra. Maledico, is. Contumelias onerare, lacerare.
Affrontar com calma. Æstuo, as.
Affrontar. Dedignor, aris. Erubescō, is.
Affronto a causa. Ignominiosus, a, um.
Affrontosamente. Ignominioso. Contumeliose Probrofe.
Affroxada causa. Laxatus, a, um. Relaxatus, a, um. Remissus, a, um.
Affroxamento. Laxitas, atis. Relaxatio, onis. Remissio, onis.
Affroxar. Laxo, as. Relaxo, as. Remitto, is. Retendo, is.
Affroxarse. Relaxor, aris. Remittor, eris. Languefco, is. Frigescō, is.
Affroxo. Omnes ad unum.
Affugentada causa. Fugatus, a, um. Abactus, a, um.
Affugenar. Fugo, as. Abigo, is. Agito, as. In fugam conjicere.
Affumada causa. Fumosus, a, um.
Affumar, id est, defumur. Infumo, as.
Affumar, id est, fumegar. Fumo, as. Fumigo, as.
Affundada causa. Merlus, a, um. Submersus, a, um. Obruso, a, um.
Affundar, id est, dar fundo. Mergo, is. Submergo, is. Obruo, is.
Affundir. Fluctibus submergi, obrui.
Affurro, a furtalhe o fato. Furtim. Clanculum. Clam. Occulte.
Affuzilar a artelharia. Scintillo, as. Fulgoro, as,
 A G
Agabar. Vide Gabar com os mais.
Agachada causa. Subsidens poplite. Subditus, a, um.
Agacharse. Subsido, is. Subsideo, es.
Agadanhar. Harpago, as.
Agalardoada causa. Donatus, a, um. Remuneratus, a, um.
Agalarondor. Remunerator, oris.
Agalarndo. Remunerato, as. Gratiam refero, repondo, repono.
Agarico ave. Agaricum, i.
Agarnel. Aceratim.
Agarrar. Prehendo, is. Tenaciter, & moridicus adhædere.
Agarrochar. Aclide figere, petere, persecutre, vulnere, fodere.
Agasalhadeira causa. Hospitalis, & le.
Agasalhada causa. Hospitalitus, a, um.
Agasalhado. Hospitalitas, atis. Hospitalium, ii.
Agasalhado estrar. Diverfor, aris.
Agasalhador. Genialis homo. Hospitalis, is. Hospes, itis.
Agasalhadora. Hospitalis feminina.
Agasalhar. Excipio, is. Hospitor, aris.
Agasalharse, ou poupar. Diverto, is. Divertor, eris.
Agasalhada causa. Irratus, a, um. Ira concitatus, a, um.

A gasladamente. Irate. Iracunde.
Agastadiço, vel rabugenio. Irrabilis, & le.
Agastamento. Ira, a. Stomachus, i. Iracunda, a.
Agastamento de coraçao. Angor, oris.
Agastar a outrem. Anglo, is. Acerbo, as.
 In iracundiam provocare.
Agastar se, id est, apazonarse. Irascor, eris.
 Stomachor, aris. Excandesco, is. Succenso, es.
Agastarse com cuidado. Sollicitudine urgeri exedi.

Agastarse algum tanto. Subiraícor, eris. Non nihil iracor.
Age cidade de França. Agatha, a, vel Agathopolis, is.
Ageizar. Compono, is. Coapto, as.
Ageitarse. Aptare se.
Agigantado causa. Giganteus, a, um.
Agigasam. Æstuatio, onis. Motus, us. Agitatio, onis.
Agineta. Contractis stapedibus.
Aginha, vel azinha. Cito. Celeriter. Velo citer. Prefto.
Agnus Dei. Sacra cerea. Agni imago cerea. Agni coelestis effigies.

Agoa de moura, ou Aealva villa de Portu gal. Cecilia, a.

Agoa. Aqua, a. Lympha, a.

Agoa corredia. Aqua viva. Aqua profluens.

Agoa salobra. Aqua infalubris.

Agoa serenada. Aqua subdialis.

Agoa de fonte. Aqua fontana.

Agoa ardente. Aqua vita.

Agoa bentia. Aqua lustralis.

Agoa encharcada. Aqua conclusa. Aqua iness.

Aqua palustris.

Agoa de chuva. Pluvia, a.

Agoa estillada. Aqua fullatitia.

Agoa de poço. Aqua putalis.

Agoa de charco, ou lagoa. Aqua palustris.

Agoa pê. Lora, a. Deuteria, a. Vinum secundarium.

Agoa mel. Aqua mulsa. Mel secundum.

Agoa quente. Calda, a. Aqua calida.

Agoa morna. Aqua tepida.

Agoa represada. Aqua refes.

Agoa rosada. Aqua rosacea.

Agoa sem fundo. Abyssus, i.

Cousa que nasce, ou vivo na agoa. Aquatis, & le.

Agoa ruja. Amurca, a.

Agoacenia causa. Aquosus, a, um. Uliginosus, a, um.

Agoada. Aquatio, onis.

Agoada fazer. Aquor, aris. Aquationem facere.

Agoado vinho. Vinum aqua dilutum, vel commixtum.

Agoado gofo. Multas dolore interrupta, intercepta.

Agoadeiro. Aquarius, ii. Aquator, oris.

Agoadeiro do arraial. Lixa, a.

Agoadilha. Aquila, a.

Agoado cavallo. Equus præ fatigacione defecus.

Agoador, vaso para agoar. Vas toriflum.

Agoar. Spargere aquam, vel aqua. Adaquo, as.

Agoar o cavallo. Deficere equum præ fatigacione.

Agoardar, vel aguardar. Vide Esperar.

Aguas mortas. Æstu languidores.

Agoas mortas, Villa de França. Fossæ marianæ.

Agoas vivas. Æstu ferventiores. Incrementum magis.